

ga vpraša, če ima kake listine in kdo in kaj da je. Čudna se mu tudi zazdi obleka, vsa enaka in kakor jetniška, na tem človeku. Ko ga gospodar tako izprašuje in ogleduje, pa začne tujec kar naglo nazaj po stopnicah lezti in odide naglih korakov, prišel je pa tako počasi, kakor da bi imel noge čisto trde. Gospodar skoči po puško in lovsko torbo (je lovec), ter hiti za tujcem. Ker je cesta kriva, tujec ni videl gospodarja, ki je šel čisto tiho za njim. Ko pride kakih 15 korakov blizu njega, ga šele tujec zagleda in ker vidi, da ne more uiti, začne prositi, naj ga gospodar pusti dalje iti. Za gospodarjem pa pride njegov hlapec, kakih 18 let star fant; temu naroči gospodar, naj tujca prime za rokav in pelje dalje, gospodar pa gre z adaj s puško; ko je namreč tujec uvidel, da ne uide, je silil v neposredno bližino gospodarja priti; a ta mu tega ni pripustil. Ko en čas tako gredo (tujec gre čisto ravno kot vojak) po cesti v gozdu naprej, se tujec naenkrat izmakne fantu in skoči v goste grmovje. Gospodar zakliče: »Stoj, drugače pucam (streljam), a oni beži naprej po gozdu. Gospodar zopet zakliče: »Stoj!« in ustrelji v zrak. Ker je bil tujec bos, ni zamogel povoljno hitro bežati, obuti gospodar ga dohiti. Ko vidi, da ne uide, obstoji in začne prositi, a gospodarju je bilo že dovolj. Srdito zakliče nad njim: »Ako se ganeš, te ustrelim!« Zdaj fant zopet tujca močno prime za roko in tako ga ženeta z gospodarjem k bližnjemu kmetu Mihaelu Glasenčniku. Tu ga zvežejo in eden ga celo noč straži. Ker sta bila Glasenčnikova sinova pred kratkim pri vojaki ob albanski meji v Prištini, sta spoznala narečje tujca. Tujec je izpovedal, da je doma osem ur od Prištine proč. Tako so dognali, s kom da imajo opraviti, namreč s kačakom, ki je ušel iz mariborske kaznilnice. Kačak je izpovedal, da je turške vere, Arnaut po rodu. Vprašali so ga, kaj bi naredil z njimi, če bi prišli dol v njegovo domovino, pa je povedal, da bi se jim nič hudega ne zgodilo in bi lepo ravnal z njimi, a samo onega, ki ga je ujel, Roka Šumaha, bi pa takoj ustrelil. Drugi dan ga Rok Šumah, na rokah zvezanega, žene proti Slovenjgradu. Ko pride z njim na okrajno cesto pri Postavkovem mlinu, privozi zadaj razbojški župan. Zdaj ga zvezeta na nogah, roke razvezeta in spravita na voz ter peljeta v Slovenjgradec na pristojno oblast, ki ga je spravila v »varno zavetje«. Je bil to res nevaren človek. 18 umorov ima na vesti, a pri Glasenčniku je priznal samo enega. Sam je izpovedal, da je nameraval v Avstrijo, a se mu ni posrečilo. Zato je imel namen iti v Italijo. Še pred kratkim, predno je bil ujet, je v šentjanžki fari skoro nekoga ubil, da bi mu bil vzlet obleko in jo sam oblekel in tako lažje ušel. A naš neustrašeni Rok Šumah mu je njegove namene prekrizal. Baj je dobil za to 2000 dinarjev nagrade. Mi to našemu tudi odločno krščanskemu Roku iz srca privoščimo ter iskreno častitamo k njegovi sreči!

Ujet milijonski defraudant. Belgrajski policiji se je posrečilo zdaj izslediti Grka Nikolo Vasilopolosa, ki je pred štirimi leti kot blagajnik v davčni direkciji v Atenah poneveril preko 4 milijone drahem in pobegnil. Kakor je pri aretaciji priznal, se je v Belgradu skrival že tri mesece pod tujim imenom prepotoval pa je bil v teh letih skoro vso Evropo in Ameriko. Denarja niso dobili pri njem seveda nič.

Železniška nesreča. Pretekli petek jutraj je na splitski progi jutranji vlak, ki vozi proti Zagrebu, med postajama Perkovič in Unešić, nedaleč postajice Kopine, zavozil v tovrni vlak. Pri tem sta bila oba stroja razbita in tudi pet vagonov tovrnega vlaka. Vlakovodja brzovlaka Jakšič je ostal na mestu mrtev, dočim so od obojega tovrnega vlaka štirje dobili lažje in težje poškodbe. Od potnikov brzovlaka se na srečo nikomur ni nič zgodilo. Ker je

manifestacija katoliških Slovencev, ki hočejo potom treznosti in verskega preroda priboriti srečnejšo bodočnost. Izkaznica, ki daje pravico do vseh ugodnosti, stane 50 D. Ne odlašajte, temveč pišite takoj po izkaznico, ki jih razpošilja »Sveta vojska« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

Antonova slavnost pri Sv. Antonu na Pohorju. Na prijaznem hribu z lepim razgledom, ne daleč od železniške postaje Vuhred in Vuzenica, stoji precej velika cerkev, posvečena sv. Antonu Pad. To je edina župnijska cerkev v lavantinski škofiji, ki je posvečena temu velikemu čudodelniku in mogočnemu priprošnjiku v dušnih in telesnih potrebah. Ker se bliža njegov god, se naznanja vsem prijateljem in častilcem red službe božje. V nedeljo, dne 12. junija, bo dvojna služba božja in sicer ob 6. uri jutraj in ob 10. uri dopoldne, da nekateri lahko že v nedeljo opravijo svojo pobožnost. V nedeljo okoli 4. ure popoldne pridejo romarji iz Vitanja. Ob 6. uri zvečer slovesen sprejem selniške procesije in drugih romarjev. Po prihodu v cerkev pridiga in slovesne litanije. — V ponedeljek, dne 13. junija, na god sv. Antona Pad., bo več sv. maš. Ob 6. uri jutraj pridiga in slovesna sv. maša za selniške romarje. Okoli pol 9. ure pride procesija iz Ribnice. Ob 9. uri odide selniška procesija. Ob 10. uri dopoldne druga pridiga in levitirana sv. maša za vse dobrotnike Antonske cerkve. Ko je bila cerkev leta 1684 postavljena, so takoj začeli prihajati romarji, pravi zgodovina. Tudi v zadnjih letih je bilo število antonskih romarjev prav veliko. Letos je došla romarska cerkev za god svojega patrona novo, lepo obleko ter je cela od zunaj in deloma tudi znotraj lepo prenovljena. Tudi na binkoštni ponedeljek je shod z dvojno službo božjo ob 6. in 10. uri dopoldne. Lepa nedelja z dvojnimi sv. opravili ob 6. in 10. uri in procesijo bo dne 19. junija.

Velečastiti župni uradi cele lavantinske škofije. — Dne 26. maja t. l. je bila v Petrovčah slovesno odkrita spominska plošča vsem padlim vojakom iz svetovne vojne za lavantinsko škofijo. Ta plošča je pa ob enem tudi dar Mariji kot zahvala bivših vojakov, ki so se vrnili v domovino. Odkritje in občni zbor je bil sijajno ter slavnostno izvršen. — ZSV je naletela pri tem na velike zapreke in ovire od raznih oblasti, posebno to, ker so se ta dan v sosednjih srezih vršili vojni razporedi. Polovična voznja je bila komaj tik pred slavnostjo dovoljena. Posebni vlaki so bili upeljani v zadnjem trenutku, tako da ljudstvo ni moglo vedeti ne za polovično voznjo, kakor tudi ne za posebne vlake. Vse to je celi prireditvi veliko škodovalo in ker so bili s prireditvijo velikanski stroški. Posebno je škodoval tudi veliko popoldanski dež. Vслед tega prosimo še enkrat z udano prošnjo, da vsi župni uradi, ki so

precejšen kos proge popolnoma razdejan, utegajo popravila trajati par dni. Kako se je mogel zgoditi karambol, še ni pojasnjeno. Sreča je, da vozijo vlaki na tem delu proge počasi (s povprečno hitrostjo 20 km), sicer bi bila katastrofa še vse večja.

Radi brezposelnosti v smrt. Te dni so našli na bregu Donave blizu Erduta truplo neznanega mladega moža. Sedaj so dognali, da je to 25letni Oton Bavkovec, po poklicu doktor kemije, ki se je zastrupil, ker ni mogel dobiti nikjer službe. — Vsekakor je značilno, da v Jugoslaviji en doktor kemije domačin ne more priti do kruha, dočim je po raznih kemičnih tovarnah v naši državi polno tujcev kemikov in to z mastnimi plačami.

Prijeti veletatovi. Lani je bilo izginilo iz blagajne na kolodvoru v Vel. Bečkerek 800.000 Din. Kljub vsem prizadevanjem policija ni mogla izslediti tatov. Med tem je kriminalni šef v Vel. Bečkerek na lastno pest nadaljeval poizvedovanja in zdaj se mu je res posrečilo najti tatove. To so trije železniški uradniki in en strojevodja. Vsi štirje so bili aretirani in predani drž. pravdnistvu.

Gasilno društvo v Pekrah priredi dne 5. junija, popoldne ob 15. uri v gostilni Kmetič župni sestanek in veliko vrtno veselico. Iz Maribora vozi mestni avtobus iz Kralja Petra trga do veselice prostora in nazaj.

Velika gasilska slavnost v Zalcu. Jugoslovanska gasilska zveza v Ljubljani vabi vse gasilce in prijatelje gasilstva na svoj prvi pokrajinski zlet v Zalcu v Sav. dolini, ki se vrši na binkoštno nedeljo, dne 5. junija t. l. Tega dne proslavlja gasilsko društvo v Zalcu 45letnico svojega obstoja, gasilska župa v Zalcu pa odkrije spominsko ploščo blagopokojnemu organizatorju gasilstva dr. R. Bergmanu. Spored slavnosti je sledeči: ob 6.42 in 8.12 uri sprejem došlih gostov na kolodvoru v Zalcu. Ob pol 9. uri sv. maša za dušnika za pok. dr. Bergmana. Ob pol 10. uri odkritje spominske plošče in prevzem iste od občine Zalec. Mimohod. Ob 11. uri spominsko zborovanje gasilske župe Zalec in slavnostno zborovanje društva Zalec. — Popoldne ob 2. uri se prične ljudska veselica. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu. Dovoljena je polovična voznja na železnici.

Na znanje vsem, ki imajo ali pa si želijo naročiti srečke od loterije »Martinišča« v Murski Soboti. Zrebanje se je vsled raznih ovir preložilo na dan 14. novembra 1927. Tako da na srečki ostane vse kakor je, samo v letnici se spremenijo 7 namerstev. Se razume, da radi preložitve nobena srečka ne zgubi na svoji vrednosti. Čas zrebanja, ki bo čisto gotovo meseca novembra, pride hitro, zato naj si vsak čimprej poskrbi še nekaj srečk. Ena srečka stane le 5 dinarjev. Dobitke imamo zelo bogate. Naročene srečke pošljemo točno in priložimo položnico.

Za občinske volitve. Ker je pošel natis volilnega reda za občinska zastopstva v Sloveniji, je Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani na novo natisnila v posebni knjižici ta volilni red. Naroča se na naslov: Tajništvo SLS v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna. More se naročiti tudi v Jugoslov. knjigarni v Ljubljani. Cena izvodu je 5 Din. Kdor naroči samo en izvod, naj priloži za poštnino še 50 par. Kdor želi naročiti, naj stori to čim prej.

Vsem, ki imajo srečke Orlovške loterije v Solčavi — uljudno naznanjamo, da se vrši zrebanje dne 23. junija t. l.

Nova higijenska metoda. Poleg same estetske čistote, kakor jo pod imenom čistoča običajno razumemo, imamo danes dobro znano bakteriološko čistočo. Zelo težko je biti že po naravi bakteriološki čist. Mi vodimo dnevno borbo s črevesnimi bakterijami. Prodrejo one ali njihovi otroci skozi črevo, nastanejo hemorroidi, na katerih trpi ogromno število ljudi in je že od pamtveka ena najnevarnejših vrst bolezni. Bakteriološka znanost nam je dala eno specifično protisredstvo in to je »Posterizan«. Njegova

dobili meseca marca okrožnice, katerih smo odposlali na 253 župnij in se je dosedaj odzvalo naši prošnji samo 17 župnij, da vsi ostali, ki se še niso odzvali, sedaj naknadno napravijo cerkvene zbirke v ta namen ter darove za kritje spominske plošče pošljejo naravnost župnemu uradu v Zalec, kateri urad bo darove oddal pripravljalnemu odboru ZSV v Petrovčah. Apeliramo na vse čt. gg. župnike cele lavantinske škofije, da našo prošnjo ne zavrnejo ter kot mogoče izvedejo darovanje na podlagi okrožnic od meseca marca 1927. ZSV se za vsak najmanjši dar vsem vnaprej zahvaljuje ter kliče vsem prisrčni »hvala«!

nositi
Palma
znači
nikdar iskrivljene
pete imeti.

14. kolo državne razredne loterije. Opozarjamo svoje čitatelje, da jim z današnjim dnevom dajemo priliko, da si za bodoče kolo nabavijo srečke od najsrečnejše kolekture L. Ž. Konjovič, Beograd — katera je najsolidnejša, najkulantnejša in katera je pokazala največji uspeh. 730

uporaba kakor mast in čopiči nam nudi novo metodo higijene, s katero si ohranimo čistočo in zdravje. Vsaka nečistoča pride od bakterij.

Za razvedrilo.

Kaznovani skupuh. Bil je kmet, ki je bil silno skup in ni dal svojim hlapcem, ko so šli kositi, nič okrepčila. Ko so na sosedovem travniku kosci posedli k jedi, je skupuh tudi svoje hlapce pozval, da so sedli skup in jim rekel: »Malo posedimo, sosedu itak mislijo, da tudi mi zajtrkujemo!« Hlapci so sedli in niso nič rekli. Ko pa so vstali, da bi šli dalje kositi, so sneli kose iz kosišča ter začeli le s kosiščem mahati po travi. Kmet jih začudeno gleda, pa mu reče eden: »Ali ni prav tako? Saj sosedovi itak mislijo, da kosimo!« — Kmalu so dobili jesti.

Zobe si brusijo. Deklica je prišla z dežele v mesto v službo. Gospa jo je poslala poklicat gospoda k kosilu. Gospod si je ravno zobe umival, kar pa deklica še nikdar ni videla. Ko je prišla nazaj, je odgovorila gospej: »Gospod se že pripravlja, si že zobe brusijo za kosilo!«

Čudna bolezen. Konjski mešetarji ne govorijo vedno resnico. Bil pa je eden, ki je bil tako izvežban, da je pet besed izrekel, pa se je šestkrat zlagal. Nekega dne pa je zbolel. Zena je poklicala zdravnika. Mož je imel mrzlico. »Gotovo se ga je nalezelo,« je rekel zdravnik. Zena pa mu je pojasnila: »O ne, to pot ne! Pač pa je bil poklican za pričo in je moral pred sodnijo pol ure resnico govoriti, to ga je pa zdelalo!«

Slab zaslužek. Dva trgovca, ki sta pa že večkrat napravila konkurz, sta se pogovarjala: »Glej, Lindbergh je v 33 urah preletel iz Amerike na Francosko, pa je zaslužil 1 in pol milijona dolarjev! Nas eden pa mora petkrat napovedati konkurz, da spravi skupaj en milijonček!«

Uganke iz Jurskega vrha. V neko krčmo pridejo že pozno zvečer trije popotniki in prosijo krčmarico za prenočišče in tudi za večerjo. Krčmarica jim odgovori: »Prenočišče dobite, a za večerjo pa ne vem kaj bo. Nimam nič drugega, če hočete, skuham Vam nekaj jaje?« — »Dobre bodo,« odgovorijo popotniki, samo skuhajte nam jih precej, ker smo lačni!« — Krčmarica jim gre odkazat sobo in nato gre kuhat jajca. Popotniki, trudni, se takoj spravijo počivat in kmalu sladko zaspijo. Za nekaj časa prinese krčmarica večerjo, pa ker vidi, da popotniki spijo, jim postavi jajca na mizo, misleč, kdaj se bode kateri zbudil, bo že šel jest. In nato odide krčmarica iz sobe. Za nekaj časa pa se zbudi prvi popotnik, vidi na mizi skledo jajc, takoj skoči pokoncu in pravi sam pri sebi: »Ne bom budil svojih dveh tovarišev, jaz bom jajca preštel, razdelil na tri jednake dele, svoj del pojem, a drugo pa jima pustim. In res napravi tako! Svojo tretjino jajc poje, dve tretjini pa pusti in se vleže nazaj spat. — Za nekaj časa pa se zbudi drugi popotnik, vidi jajca na mizi, ajd pokoncu, pa si misli: »Pa zakaj bi onadva budil, te jajca bodem razdelil na tri jednake dele, svoj del pojem, drugo pa jima pustim.« In res, jajca prešteje in razdeli, svojo tretjino poje in nato se spravi nazaj spat. — Komaj je ta zaspal, že se zbudi tretji popotnik, želodec ga pozivlja, naj gre pogledat na mizo, in res najde precejšnjo število jajc in takoj se spravi nad nje. »Pa kaj bom onadva budil, naj le spita,« si misli, »jaz bom te jajca razdelil na tri jednake dele, svoj del pojem, drugo pa jima pustim.« Tako tudi naredi in se spravi nazaj počivat. In tako so vsi trije že jedli jajca in niso znali za drug drugega, da je že kateri večerjal. Drugo jutro pa, ko se zbudi, jajca preštejejo in še jih je imel vsaki osem. Sedaj pride vprašanje, koliko je bilo vseh jajc skupaj? — Uganke, ki smo jo prejeli, ne znamo rešiti, gospod J. R. iz Jurskega vrha, naročnik »Slovenskega gospodarja«, nam je pretežno naložil. Naj nam sporoči še tudi rešitev!

Pisma iz domačih krajev.

Gornja Radgona. Kakor mnogo drugih, tako je bil tudi naš prejšnji okrajni zastop razpuščen in za novega gerenta imenovan G. Janez Lančič. Prva plenarna seja novega sosveta se je vršila pretekli ponedeljek. Prosvetno društvo pripravlja ljudsko igro »Revček Andrejček«. Desetletnico majniške deklaracije proslavi s sodelovanjem drugih prosvetnih organizacij Orliški krožek. — Dekliška zveza je priredila na Vnebohod slavnostno akademijo v čast Kraljici majnika. — Mladci Orlovskega odseka so isti dan predpoldne napravili izlet k sosednji Kapeli. — Pretekli teden pa so prirejali majniške izlete tukajšnji šolarji. Največja podjetnost je pokazal šesti razred. Peljali so se z avtomobilom Gospodarske zveze do Limbuša pri Mariboru, od tam pa so jmahili na Pohorje k razglednemu stolpu in Mariborski koči. Izletniki so bil sicer dobre volje, vendar pa smo opazili, da je bila zanje pot pretežavna. 3., 4. in 5. razred si je ogledal Ljutomer in Mursko Sobotu ter se podal peš skozi Tišino na Radence in Gor. Radgono. Najmanjši pa so si ogledali domačo oklico do Polje in Zbigovec. — Zadnji teden so se dogajale v naši okolici razne nesreče. V Črešnjevcih je padel z drevesa kakih 20 metrov visoko sodarski vajenec Alojzij Stelcar. Plezal je na drevo, da bi dosegel srakino gnezdo. Blizu gnezda se mu odlomi veja in nesrečnež pade na tla. V 24. urah je bil mrtev. Orlica iz trga bi tudi skoraj postala žrtev neprevidnosti. Zavozila je s kolesom v voz senu, padla pod konje in če ne bi bil voznik konja pravočasno ustavil, bi se bila zgodila nepopisna nesreča. — Posestnik Alojzij Zemljč iz Lomanoš gre v nedeljo jutraj k sv. maši. Med potjo se vsed na tovrni avto, pred cerkvijo skoči iz njega in se potolče na čelu, da močno krvavi. Dr. Breznik mu nudi prvo pomoč. — Neprijetno smolo so imeli isti dan skoro vsi motociklisti, ki so se vozili iz Gornje Radgone v Maribor.

Ptuj. Dne 8. maja t. l. se je po zaslugi č. p. Mirka Godina ustanovilo pevsko društvo »Cecilija«. Namen društva je povzdiga cerkvenega petja v minoritski župniji sv. Petra in Pavla, obenem pa gojiti in širiti slovensko petje in glasbo. Društvo šteje že čez 35 rednih članov in tudi nekoliko podpornih. Priprani smo, da bo z novoustanovljenim pevskim društvom, kateremu želimo tudi obilo blagoslova in uspeha, zadonela lepa slovenska pesem v našem Ptuj. Zato pa pevci in pevke, kateri še niste združeni z nami, pridite v naše veselo društvo, da se bo naša pesem mogočno razlagala po Dravskem polju.

Sv. Vid pri Ptuj. Pred kratkim je cepil okrožni zdravnik dr. Mrgele iz Ptuja tukaj odrasle otroke proti osepnicam. Dva otroka sta za tem cepljenjem umrla. Otročja ročica je postala črna. Takih slučajev še tukaj ni bilo. Narod je razburjen.

Pobrežje pri Ptuj. Dne 23. maja je umrl od srčne kapi zadet gospod župan Jožef Šimenko, posestnik v Pobrežah. Bil je dalje

časa župan, ki je šel vsem občanom na roko; bil je miren in pošten mož in zvest član SLS. Naj počiva v miru!

Polenjak pri Ptuj. Dne 24. maja je pretrgala kruta bela žena nit življenja 8 letni Mičiki, hčerki Julijane Kekec, vinčarke na Ramensaku. Krasen pa je bil pogreb na dan Vnebohoda Kristusovega, katerega se je udeležilo veliko belo oblečenih deklet, vsi solariji pod vodstvom cenjenega učiteljskega in velika množica ljudstva. Nosile so krsto belo oblečena dekleta. Ob odprtem grobu so ji zapeli cerkveni pevci lepo pesem-žalostinko.

Sv. Urban pri Ptuj. Dne 23. majnika 1927 sta bila poročena g. Konrad Belec z gđ. Nežiko Zelenik iz Levanje. Želimo uglednemu paru obilo sreče. Veseli svatje so zbrali za spomenik v vojni padlim Urbančanom 135 dinarjev. Posnemanja vredno, da so prispevali tudi godci. Denar se je naložil v domačo hranilnico, kjer je dosedaj skupna vsota 3299,50 Din vložena.

Mala Nedelja. Opozarja se vse na počini in zabavni kinopredstavi na Binkoštno nedeljo v Društvenem domu, ob 3. uri in ob 7. uri zvečer. Ne zamudite! Oglejte si vsi, tudi okoličani!

Mala Nedelja. Tvrda Singer priredi v Društvenem domu brezplačen učni tečaj za šivanje in vezenje. Prijave se sprejemajo in poljsnili dajejo v trgovini Senčar. Priporoča se vsem obisk tega poučnega tečaja, ki se vrši od 13. do 25. junija.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na Binkoštno nedeljo pri g. Pergerju kinopredstave, veličasten film »Trpljenje Jezusa Kristusa«. Predstave ob 8. uri zjutraj in ob 3. in 7. uri popoldne. Ne zamudite! Oglejte si vsi domačini in okoličani to znamenitost.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Potovalni kino priredi na binkoštni ponedeljek v dvorani pri g. Valandu kinopredstave z zelo zanimivim in poučnim sporedom. Predstave po drugi sv. maši, ob 11. uri popoldne, ob 6. in 8. uri zvečer. Ne zamudite. Oglejte si vsi!

Leskovec. Trta je slabo nastavila. Vedno dež. V nižjih legah je vse pozeblo! O je slabo upanje za prihodnost. Kaj bomo začeli vinogradniki? Posedstva se vedno bolj zadolžujejo! Pomoči od nikoder! Ko bi najbolj potrebovali močne gospodarske vlade, pa nimamo ne prave vlade, ne skupščine! Volitve se nam obetajo še le za september! Vse to je jako ugodno za tiste, ki brez gorice pridelajo vino, bodisi v Italiji, bodisi doma. Z njim zalagajo gostilničarje ter zastropijo ubogo delavsko ljudstvo. Brali smo, da se je zaplenilo dalmatinsko (italijansko) vino v Bečkerek, Ljubljani, Mariboru in v Beogradu! Kaj se je dogdalo? Kakšne so bile kazni? Kaj se je ukrenilo? O vsem tem nismo nič čitali! Vse to pa bi nas vinogradnike, ki se vtapljamo pod težo davkov, silno zanimalo. Prosimo torej najprej pomoči od vlade, potem pa tudi hitrega in točnega poročevanja od naših časopisov. To bo tudi dobra priprava na volitve! — Vinogradniki.

Konjice. V Sečah je umrl mlad posestnik Josip Winter pd. Kaplar, sin gospoda župana v Zrečah. Kot bolnik je razodel željo, naj bi počival v rojstni župniji Zreče. In ustreglo se mu je; na Križevu smo ga bili izročili materi zemlji tam. Mirna dušica, počiva v miru!

Ljubno v Sav. dolini. Dne 16. maja smo pokopali Martina Sedmak, pd. Hohnika iz Savine, 21. maja pa že njegovega brata Franca Sedmak, pd. Bukovnika, ki se je ponesrečil. Ko je prišel od pogreba svojega brata domov, je šel na podstrešje po delavno obleko. Od tam je padel tako nesrečno, da si je zlomil hrbtenico, in to je bilo usodopolno. Oba rajna sta bila globokoverna in praktična katoličana. Živela sta po veri. Tako sta vzgojila tudi svoje otroke. Bila sta trezna in varčna, kadar pa je šlo za dobre namene, sta rada pomagala. Slov. Gospodarja in Glasnik sta redno čitala. Rajni Bukovnik je bil tudi dolgo let cerkveni ključar. Domači gospodje duhovniki so radi občevali z njim, ker mož je bil pametnega govorjenja in je mnogo znal. Pogreba obeh se je udeležilo mnogo sorodnikov, prijateljev in znancev. Ni jima sicer pel pevski zbor svetnih žalostink, zato pa je ljudstvo tem bolj molilo v duhu prave pobožnosti za pokojnika. Da bi se bilo več takih globokovernih in politično zrelih krščanskih mož.

Ljubno v Sav. dolini. Zahvaljujem se preč. gospodom duhovnikom za zadnja tolažila mojemu očetu in ker so rajnega spremljali od doma; zahvaljujem se tudi vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem mojega očeta, ki so se udeležili pogreba in molili za blagor njegove duše. Ferdinand Sedmak.

St. Jošt na Kozjaku. Binkoštni ponedeljek, dne 6. junija se vrši kakor vsako leto običajni cerkveni shod, in sicer ob 10. uri s slovesno službo božjo, pred katero poje šentjanski cerkveni pevski zbor. V vednost krščanskim izletnikom, ki tako radi posejajo pri ljubljani St. Jošt in njegov »Spik« ter tako združujejo potrebno s prijatim. Na Kozjak rogati, na šentjoške vrhe, tja kliče in miče in vabi srce!

Sv. Jedert nad Laškimi. Prvi maj, praznik dela, je slavila tukajšnja Kerkova mladina v Golcah. Prav tu bo 12. junija, na praznik presv. Trojice blagoslovitev dveh novih zvonov, ki ju je vili zvonarna Strojnih tovarn v Ljubljani za golško podružnico sv. Magdalene. Blagoslovitev bo opravil ter imel govor laški dekan msgr. dr. Franc Krulje. Večji zvon bo tehtal 550 kg, manjši 170. Stari preostali zvon pa ima 289 kg. Večji bo z napisom: »Velika vojska zaplenila je prednika, verska gorečnost pa vili mo naslednika«. Prijazni hribovski kraj s 554 metri morske višine bo ta dan videl množico ljudstva, saj: Možnarji že nabiti so, se godci pridno vadijo; že zbora pevcev, pevk se veselita, da nova zvona Gole ju preglasita; zato le pridite ljudje častit zvonov spokornice.

Gospodarstvo.

REGULACIJA DRAVE.

S strahom in skrbjo so zrlí že leta in leta prebivalci ob Dravi strašna razdejanja te divje reke, posebno še v ptujskem okraju. Cela vrsta vasi je, kjer so posestniki in obupu in brez moči morali gledati, kako jim propada najrodovitnejša zemlja, ki izginja v penečih dravskih valovih. A ne samo zemlja, celo domovi so šli in še več jih je posebno zadnja leta v nevarnosti.

Že v prejšnji državi so se na takrat merodajnih mestih v Gruz in na Dunaju zbirali kupi sklepov, spomenic, predlogov in zahtev. Vplivni javni delavci so se trudili, a pravega uspeha ni bilo, saj je bil pač denar za vsako reko, potok in hudournik na nemškem ozemlju, za slovensko Dravo ni bilo denarja in za obupen klic slovenskega kmeta ne pomoči in odziva. Izdelali so pač načrt, ali k izvrševanju niso pristopili.

Svetovna vojna je nasilno zadušila glas naših izvoljenih zastopnikov in korporacij, požrla tudi ves denar, da se ni delalo nič. Le Drava je vršila svoje strašno, uničevalno delo naprej.

V naši državi smo imeli obvladati ogromne težave in denarja ni bilo, pa tudi ne popolnega razumevanja za to težko nalogo. In zopet so se naravnost gromadle spomene, interpelacije, vprašanja, predlogi, telegrami, uradna poročila strokovnih in političnih oblasti. Nobena prilika v parlamentu se ni zamudila in ko je priklopala nevarnost na vrhunec, zainteresiral se je tudi za to težko in bolno rano naš vladar.

Pod vlado radikalov in SLS sta imela ministra gg. dr. Kulovec in Markovič potrebno razumevanje in določnih je bilo iz posebnega 26milijonskega posojila 5 milijonov za najnujnejša dela ob Dravi v ptujskem okraju. Čeravno ta znesek ni izdaleka dovolj velik, da bi njim izvršili, kar je nujno in potrebno, je vendar za naše državne gospodarske razmere izredno velik in izvršilo se bo najnujnejše in najpotrebnejše ter tako po človeški predvidnosti uklonile vse največje nevarnosti.

Komaj je bilo posojilo v skupščini z finančnim zakonom izglasovano, že je veliki župan g. dr. Schaubach odredil komisijonelni ogled in na podlagi tega je mladi delavni veščak g. inž. Knez po skupnem dogovoru s svojim predstojnikom inšp. Juranom izdelal potrebne načrte in izračunal potrebno množino dela in materiala. Skrbno in vestno izdelan projekt o uporabi je že dne 30. aprila t. l. šel v Maribor in od tukaj dne 8. maja odobren po inšpektorju v Beograd.

Pospeševal sem delo, kjer sem mogel in tako sem šel točno za aktom in na srečo so gg. načelnika Milosavljevič in Maksimov in g. inšp. Pantič imeli izredno zanimanje, saj je tudi sedanjí minister za poljedelstvo, g. inž. Stankovič, odobrili uporabo in razdelitev omenjenega posojila. — Tako je prišlo v sredo, dne 25. t. m., do končne komisije, ki naj pregleda Knezov izdelek in odobri njegove tehnične predloge.

Komisiji iz Beograda je načeloval g. inšpektor inž. Pantič; nadalje so bili zastopani: voditelj hidrotehničnega oblastnega oddelka g. inž. Juran in g. inž. Knez. Interesente je zastopal poslanec Ivan Vesenjaj, okrajni komisar Miha Brenčič in mesto Ptuj posebno prvi dan g. podžupan Blažek, drugi dan g. župan Senčar, politično oblast pa g. okrajni glavar Vončina.

Že v sredo popoldne so bila v Mariboru posvetovanja in razprave o problemih pri regulaciji Drave, Mure in Savinje. Določil se je tudi razpored za komisijonelni ogled in sicer četrtek in petek za Dravo, sobota in nedelja pa za Muro.

Komisija je v četrtek od 9. ure zjutraj pa do 8. ure zvečer z ladjo potovala od Loke pri št. Janžu pa do Lovrenčan na Hrvatskem ter ugotovila vse točke, kjer obstoji nevarnost in je treba obrambna dela takoj začeti, odnosno započeta izpopolniti in nadaljevati. Povsod je komisija sšopila v stik tudi z interesi.

Podlago komisiji je tvoril obsežen elaborat g. inž. Kneza, ki je z izredno vnmom po navodilih svojih nadrejenih v kratki dobi izvršil načrt za uporabo petmilijonskega kredita.

Komisija je označila kot brezpogojno potrebna dela v občinah Gajovci in Mala vas v zaščito ozemlja političnih občin Mala vas, Gajovci, Formin, Cvetkovci, Trgovišče in Velika Nedelja. Dalje delo ob okrajnem mostu pri Borlu za zaščito občin Muretinci in Stojnici. Ravno tako so se kot neodložljiva obrambna dela ugotovila v občinah Sv. Marko, Zabovci, Pondina, Starše, Zlatolčje, Loka, Vurberk in Krčevina. O vsem tem se je napravil obširen zapisnik. Z izvršitvijo dela in z naročili ogromnega materiala se že prične tekom enega meseca. Tako je zagotovil g. inšpektor Pantič.

Tako smo srečno v začetku sistematičnih zavarovalnih del pri Dravi in trdno upanje imam, da se bode delo stalno spolnjevalo in dovrševalo. Ko bo izvršeno to, kar je določeno za leto, se bode oddahnilo tisoče prebivalcev ob Dravi, a delo samo bo prineslo tudi zaslužek. Prepričan sem, da bodo prebivalci s poštenim in kolikor mogoče cenanim delom pripomogli, da se v njihov prid čim več s tem denarjem naredi.

Poslanec Ivan Vesenjaj.

VOLUHAR ALI KRTICA.

Med najhujše škodljivce kmetijstva spada nedvomno: voluhar ali krtica. Posebno pri sadjarstvu, vrtnarstvu in hmeljarstvu napravi nam lahko ogromno škodo. Te golazni najdemo vsepovsod dovolj, celo v kamenitih bregovih, kjer dela škodo v vinogradih, posebno pa v vlažnih nižinah, katere ji očitno prija. Množi se ta škodljivec prav izredno naglo in ako ne bi imel svojih naravnih sovražnikov, med katerimi so najhujši: podlasica, uharice itd. itd., bi se te golazni namnožilo toliko, da bi bilo kmetijstvo resno ogroženo.

Pri zatiranju nismo nakazani na samo eno sredstvo. Vsak čas se pojavi kak nov recept, ki se hvali kot popolnoma zanesljiv, dasiravno vsi skupaj niso veliko vredni. Polaganje karbida v rove, vlivanje karbolineja, tera, sajenje česna, zažiganje žvepla in cunj, polaganje strupa in bacilov, nastavljanje pasti, na stotine sredstev je, ki se vse hvalijo kot zanesljiva. V novejšem času se posebno rabi izkajenje rogov s strupenimi plini. Pisec tega članka je že poskušal vse mogoče, za zadnje omenjene stvari je zmetel že celo premoženje in prišel do zaključka, da nobeno teh sredstev ni sigurno. Ker je voluhar selilec, se mnogokrat zmotimo v mislih, da smo ga pregnali, dočim se je samo preselil.

Najlažje pridemo voluharju do živega, ako poznamo njegov življenjski način. Na tem temelji lov s pastmi in samostrelnicami, katere so najuspešnejše. Pa tudi s samo rahlo nabasano puško ali pištolo ji pridemo do živega, ako imamo le malo potrpljenja. Rovi voluharja so dolgi po 20 metrov, a nikjer niso odprti, kakor pri mišeh, znamenje, da voluhar prepriha ne trpi. Ako se mu kje slučajno kak rov odpre, takoj pride in ga zamaši. Tu nastavlja lovi na voluharje po poklicu pasti in pri mašenju rogov zajde on v njo. Tu ga lahko počakamo tudi s puško, ki jo naslonimo na rogovilo in sprožimo, čim prične mašiti rov. To bo gotovo v četrte ure, ali vsaj ne veliko pozneje. Iz opreznosti odpremo rov na več krajih; katere on najprej zamaši, tam je gotovo blizu. Ostanjejo oni odprti, tako voluharja ni več tam. Tudi krt svoje rove zamaši veliko pozneje in se nam torej zamenjava ni bati. Res porabimo precej časa za ta posel, ali pomisliti moramo, da ta odtehta obilo vso škodo, katero bi povzročil škodljivec in njegovi potomci. Opominiti bi še bilo, da ne živi voluhar v zakonu, temveč voluharica sama skrbi za naraščajočo prehrano in bi iskane samca pri samici bilo brezuspešno.

KMETOVALCI, ZATIRAJTE ŠKROBOTECE!

Izredno veliko škodo povzroča letos na travnikih plevel, ki smo ga dozdaj vse preveč podcenjevali in omalovazevali. Je to škrobotec ali lošec, na Koroškem uškanec — Klappesstopf, Alectorolophus major in minor. Lansko in letošnje stalno deževno vreme prav posebno pospešuje razvoj in razširjenje tega plevela, ki v laškem okraju pokriva mnoge sestrane travnike v bregovih legah nalik rumeno pisani preprogi. Na žalost se večina kmetovalcev ne zaveda škode, ki jo povzroča ta škodljivec. Ta rastlina ni namreč navaden plevel, ki daje manjvredno krmo, ampak je napolzajedalec, ki podobno kakor pri detelji pojalknik sesa do cvetenja hrano iz korenin žlahtnih trav. Trave naravno začnejo hirati in zamrejo ter vidimo, da se ruša travnika, zapleveljenega z škrobotecem, vedno bolj redči in vedno bolj rjavi. Nazadnje nam ostane na travniku le še za krmo ničvredni škrobotec in tuintam kaka trda, nizka trava. Škoda je torej ogromna. Kmetijski referent g. Suštič poroča, da se je ta plevel tudi na Gorenjskem tako razpasel, da povzroča marsikje večjo škodo kakor suša in da vsled zapleveljenja po škroboteču znaša marsikje pridelek na mrvi samo eno četrtno normalnega pridelka. Zatičajmo torej tega škodljivca in ne dopuščajmo, da nam bo leto za letom uničil polovico pridelka na travnikih! Škrobotec se razmnožuje samo s semenom in ga bomo vsled tega lahko zatirali, ako plevel ne bomo pustili dozoreti in bomo zapleveljene travnike skozi dve do tri leta kosili redno pred cvetenjem lošca. Seme ostane namreč do tretjega leta v zemlji kaljivo, radi tega je temeljito zatiranje izvrševati par let. Manjši pridelek, ki ga dobimo dve ali tri leta vsled prezgodnje košnje, se bo pozneje bogato poplačal z obilo dobre in zdrave mrve. Kmetovalci, pokosite torej vaše z škrobotecem zapleveljene travnike čimprej — predno bo škrobotec odevetel in dozorel!

Lošec pa se da prav lahko zatreti tudi s primernim oskrbovanjem in gnojenjem travnikov. Zanimiv poskus je napravil tozadevno gostilničar in posestnik g. Henke v Laškem. Pogojil je letos spomladi svoj skrajno sestradani in absolutno s škrobotecem zapleveljeni travnik v Strmci na površini štirih oralov z 8 q superfosfata iz tovarne v Hrastniku in na temu travniku se je dogodil naravnost čudež. Kjer je bila lani le nizka in redka kislava trava z škrobotecem, raste letos kot na njivi bujna črna detelja s sladko travo, ki je tako gosta, da izgleda ruša kot blazina. Naravno je tudi izginil povsem škrobotec. Kako ubogo izgleda v primeru sosedni, ne pognojeno, vsled samega škroboteča rumeni preprogi podobni travnik! Vsekako jako poučen primer, o katerem razmotrivajo vsi sosedje in tudi drugi mimoidoči kmetovalci in popotniki.

F. Wernig, Laško.

Sv. Jakob v Slov. goricah. V nedeljo, dne 22. maja je imel tukaj lepo in zanimivo predavanje o škodljivcih na trtah in o načinu škropljenja g. srezki referent Ivan Zupan. Natlačeno poln šolski razred in hodnik je pokazal, kako se naši vinogradniki in viničarji zanimajo za take stvari. Dal nam je lepe nauke, kako posebno ravnanje s trtami, ki so trpele vsled slane. Slana je v tukajšnjih vinogradih povprečno uničila za letos ves pridelek do polovice. So uničili deloma tudi celi vinogradi in marsikateri vinogradnik bo letos imel celo leto obilno opravka v vinogradu, a enega si bo lahko prihranil, to je trgave. Treba nam je v resnici korajže, da hodi človek delat in oskrbovat, kjer že naprej ve, da v jeseni ne bo imel za to popolnoma ničesar drugega, kakor upanje, da bode prihodnje leto boljše. Zato smo g. referentu zelo hvaležni za njegov pouk.

Ljutomer. Vinarska zadruga v Ljutomeru priredi na binkoštni ponedeljek, to je dne 6. junija t. l. enodnevni vinarsko-gospodarski tečaj, in sicer po rani službi božji v prostorih okrajne posojilnice teoretično, praktično pa popoldne istega dne v večjem vinogradu v bližini. Predaval bo okrajni gospod Velkoslav Štampar o raznih škodljivcih trte, kakor sploh o pravilnem obdelovanju iste. Ker je vinoreja velike gospodarske važnosti za našo Prelekijo, vljudno vabimo vse vinogradnike, da se tega važnega tečaja udeleže v prav obilnem številu. Načelstvo.

Zadretje. 1. maja se je otvoril pri gosp. Ježovniku v Kokarjih drž. kmet, gospodarski tečaj, katerega se udeležuje 18 gojenk iz štirih župnij. Vodstvo tečaja je poverjeno znani strokovnjakinji, gospej Olgi Sittig, nekdanji učiteljici na Rečici, katere so še spominjajo njene bivše učenke. V nedeljo, 15. t. m. smo bili povabljeni stari deklet, ker so proslavile tudi tečajke materinski dan. Zbrali smo se povabljeni gostje popoldne po večernicah v učnih prostorih tečaja, kjer je bila razstavljena pletenka s pomembnim napisom: »Daj nam naš vsakdanji kruh, katero so spekle gojenke za revno mater sedmerih otrok. Gospa voditeljica je v slavnostnem govoru razložila gostom in učenkam pomen tega dne in namen slavlja v tečaju, na kar je nastopilo več gojenk, ki so deklamirale razne lepe pesnitve, primerne temu dnevu. Nazadnje so pogostile gojenke svoje starše s kavo in raznim pecivom ob okusno s cvetjem okrašenimi mizi doli v sadnem vrtu pred hišo. Kakor so preje v nagovorih in deklaracijah izražala svojo hvalečnost in spoštovanje do mater, tako so nam zdaj z malico dokazale, da so si v teh 14 dneh že pridobile nekaj kuharske umetnosti. To nam daje upanje, da naša žrtve ne bo zastoj in da bo imel tečaj dober uspeh. Naše hčerke tečajnice nam obetajo slavnostni sklep in bogato pogostitev na koncu tečaja! Kokarje so naprednjale, drugi bodo sledili. Tudi po Zgor. Sav. dolini se pojavlja, kakor se čuje, zanimanje za tečaj. V Rečici in Mozirju se začnajo že pripravljati nanj. Z veseljem pozdravljamo ta pokret in želimo dober uspeh! Tudi nam tu gori v »šlosarski deželi« je treba gosp. izobraženih kmetijskih gospodinj. Dobro, razumne in izobražene kmetijske gospodinjice so močen steber našemu narodu!

Sejem v Ločah. V torek po binkošti, dne 7. junija, se vrši v Ločah živinski in kramarski sejem. Na zadnji sejem se je prignalo 48 glav živine, ki je bila skoro vsa razprodana. Upati je, da pride mnogo kupcev, zato je priženite veliko živine!

Listne in krvave ušice. Na mladem drevju opazimo ta mesec že zvite liste in poganjke, kar so povzročile listne uši. Teh je več vrst, njih življenjski način pa sličen, vse srkajo sok iz zelenih delov in s tem uničijo poganjek ter pogosto celo drevo. Ako začnemo boj proti njim, predno so se preveč razmnožile, bomo meli največ uspeha. Najbolj enostavno sredstvo je tobacični izvleček, katerega dobimo v marsikateri trgovini, ako ga ni, pa pri podružnicah Kmetijske družbe. Da bomo imeli siguren uspeh, vzamemo 2—3% zmes, pri sivih listnih ušeh in krvavi ušici, ki imajo voščeno prevlaklo, pa 4—5%. Ako v tem slučaju tudi poganjke malo oparimo, kateri bi se drugače itak posušili, nič ne de, ti bodo se že še ozelenili, ko bo škodljivec uničen. Enoodstotna zmes, kakor se pogosto priporoča, pa za